

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

624.2

Hely

Szerző:

Baróti Géza

Az új Erzsébet-híd bölcsőjénél

Lánchíd, kábelhíd vagy gerendahíd épül

119594

Forrás

Európa legszebb hídja helyén?

Népszava

1959. I. 10.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

Ma tizennégy éve utoljára mentem át az Erzsébet-hídon, e karcú és lenge acélkolteményen, amely úgy szökellt a Duna fölött, mint egy táncosnő. A budai hídfőnél hórihorgas SS ordított fegyverét rázva:

— Schnell! Schnell!...

A kormos égen akna vőjogott s belecsapott a belvárosi templom tornyába. A harang mély, férfias panasz-hangon zajongott, aztán újabb aknátoi szétfreccsent a King-cukrászda s egy ezüst tortástál a tetőig repült. A hidat már befönték a tarka robbantózsínórok, a barbárság farsangjának félelmetes díszei.

Emlékezés a híd halálára

Az évforduló napján meglátogattam a helyet, ahol tizennégy éve még Európa legszebb hídja állt. A két parti pillér közt a sárgás, dagadó téli Duna csörgette hideg hullámain, a talpon maradt pesti hídfő kapuja a téli égremedt, mint egy kopott keret, amely az örök festményt őrzi, a pesti panorámát...

A budai hídfő lánctartó kamrája körül kis mérnökcsoporthoz tartozott, halkán és elmerülten, az a kis kollektíva, amely az új Erzsébet-híd bölcsőjét ringatja. Tőlük hallottam, amit elmondok itt a hídról, először a híd haláláról, amely oktalannak volt és rémüle-

tes, mint Pfeffen-Wildenbruch tábornok minden mozdulata a szovjet csapatok acélgyűrűjében.

— A hidat ki lehetett volna kapcsolni katonai szempontból úgy is, hogy az egészet hatnyolc hónap alatt helyre lehessen állítani. De aki ezt a hidat felrobbantotta, az nem katonai ésszel gondolkodott, az maradéktalan pusztításra törekedett, mint az örültek. A hídkamrákat megtöltötték robbantóanyaggal. Az egyikbe »tri 2« került, a másikba ekrazit. De az ekrazit elveszti a hatóerejét, ha nedvességgel érintkezik. Így történt, hogy az egyik hídfő elpusztult, a másik áll...

Ennyi szó esik a híd halálá-

ról, mert a kollektíva civil mérnökökből áll, építő embe- rek, akik röviden és komoran időznek a megtörtént pusztítás fölött, hosszan és fényes örömmel az alkotás fö- lött.

Az eredeti formáé az elsőség

Kiderül e kegyeletes látoga- tásból fakadt, alkalmi konzul- táció során, hogy a tervezők most a tervfeladat tanulmányán dolgoznak. Három terv- javaslatot dolgoztak ki a híd újjáépítésére. Ezek szerint új- jáépíthető az Erzsébet-híd lán- cszerkezettel, mint amilyen volt, felépíthető kábelhídként, amikor külső képe hasonló ugyan a régihez, de moder- nebb vonalait lennének s fel- épülhet gerendahídként, ami- kor teljesen elvesztené csodá- latosan könnyed vonalát s az óbudai Árpád-híddal lenne hasonlatos.

— A legvalószínűbb — hal- lom a biztató szót —, hogy ere- deti lánchíd-alakzatában épít- jük újjá, mert felhasználhat- juk a parti pilléreket, a sérült,

de kijavítható hídfőket, a lánckamrákat és a Dunából kiemelt láncanyagot, már amit nem építettünk be más hidakba.

— Más hidakba?

— Igen... Az Erzsébet-híd olyan volt, mint a jó testvér, aki vért ad sérült családjának. Erzsébet acélananyagot adott s szépséges testének néhány porcikája minden hidunkban benne van... Ha tehát a lánchíd megoldás mellett döntenek az illetékesek, akkor marad a 290 méteres ivnyílás meder- pillér nélkül, mert a Dunának ezen a szakaszán olyan a víz sodrása, hogy nem lehet meder- pillért építeni.

Ideiglenes megoldás 15—20 évre

A régi hídnak tizennégy mé- ter széles kocsúútja volt, há- rom és félméter széles gyalog- járdái. Az új híd hat kocsi- nyom széles útteste 18 méter- re bővül, a gyalogjárdák ma- radnak a régi méretben. Ez azt jelenti, hogy a pesti feljá- rónál a kocsúút a belvárosi templom faláig terjed, a gya- logjáró leszorul az úttest alá.

— Ez a tizenöt-húsz évre szóló ideiglenes megoldás.

— Ideiglenes?

— No, persze... Mert arról nem lehet lemondani, hogy az útban levő belvárosi templo- mot toljuk máshová. Ennek a műemléknek az Árpádok ko-

rabeli oltárfülkéjével másutt lesz a helye. Épségben el lehet vinni. Vitatkozunk a műtörté- nésekkel, akik azt mondják, hogy nem is a mai templom s még csak nem is az Árpádok idejéből maradt fülke a fon- tos, hanem az, ami a templom alatt van, a másfél-kétezeréves romok. Erre, mi hidászok, azt mondtuk, ha az a fontos, ak- kor annál inkább vigyük el a templomot. A híd is teret nyer s látható lesz az ősi funda- mentum...

Ma már előlött folyik a vita, nem afölött, hogy hová épít- sék az új Erzsébet-hidat?

— Volt egy korszak, ame- lyet úgy nevezünk, a Döbren- tei téri tévedés kora. Belees- tünk abba a laikus aggályba, hogy a Gellérthegynék tartó híd lefékezi a forgalmat, tor- lódást okoz. Azóta rájöttünk, hogy a mai helyén építve a

hidat, a Döbrentei téri tágas- ság inkább a forgalom helyes irányítását szolgálja. A budai hídfőnél ugyanis kétszintű lesz az út kiképzése. A villa- most lesüllyesztjük, a kocsi- és gyalogút marad fenn.

A budai hídfő lánckamráját kétméteres kutatóalagutakkal fúrták át, hogy közelről vizs- gálhassák a rombolást. Ezeket a gigászi furatokat óriás vas- beton plombokkal tömítik majd, azután az egész bérház nagyságú hídfőt cementinjek- ciókkal meggyógyítják, végül roppant vasbeton dobozba cso- magolják. A pesti hídfőnél ke- szonokat kell a két agyagba süllyeszteni s erősíteni a híd- főt, mert a nagyobb, erősebb, szélesebb híd nagyobb teher- bírást követel...

— És mikor mehetünk át rajta Budára?

— 1964 végén.

*

Húsz évvel azután, hogy a tereptarka rongyokba öltözött, hórihorgas SS vadul rázva Mauserét, rekedten ordított a Gel- lért-szobor alatt:

— Schnell! Schnell!...

— Gyorsan, mert robban!

A pusztulás egy percig tartott. Az acéltartók, mon- dák a szemtanúk, fájdalmasan pengtek, mint a szakadt gitár- húr, a híd nyögött és sóhajtott, a büszke budai kapu térdre- rogyott, mint aki kegyelmet kér. Aztán sírva és harsogva a for- tyogó, üvöltő folyóba zuhant az egész. Mindez egy percig tar- tott. Az építés húsz évig tart.

De örökre szól.

Baróti Géza